СУДОВА РЕФОРМА:

РУЙНУЮЧИ МІФИ

МІФ 1. МЕТА РЕФОРМИ- ВІДНОВЛЕННЯ ДОВІРИ

EQUITY
attorneys at law

I. ВИТОКИ МІФУ

"ЦІЛЬ У НАС ОДНА - ВІДНОВЛЕННЯ ДОВІРИ ДО СУДУ..."

- Валентина Данішевська,
голова Верховного Суду, 05.09.2019 року у промові, приоріченій до відкриття ВАКС

EQUITY
attorneys at law

II. СПРОСТУВАННЯ МІФУ

А) ДОВІРА ДО СУДУ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД ДОВІРИ ДО ВЛАДИ

EQUITY
attorneys at law

Довіра до суду та держави: світовий досвід

World Justice Project Rule of Law Index (Індекс довіри до суду)			*Довіра до держави за даними OECD*
Країна	**Загальний бал**	**Місце в рейтингу**	**За 2018 рік, %**
Данія	0.90	1	55.7
Фінляндія	0.87	3	55.0
Швеція	0.86	4	51.3
Бразилія	0.52	67	20.0
Колумбія	0.50	77	25.0
Мексика	0.44	104	27.7

Довіра до соціальних інституцій в Україні

	Не довіряю	Довіряю	Важко відповісти
Волонтерські організації	23.1	67.0	10.0
Церква	27.9	60.6	11.4
ЗМІ України	43.2	49.0	7.9
Суди (судова система в цілому)	77.7	11.4	10.9
Верховна Рада України	82.0	12.7	5.3
Державний аппарат (чиновники)	82.9	6.0	8.1

*дані з Разумков Центр, лютий 2019 року

Б) Виправдання довіри не є конституційним завданням судочинства

(ст. 55, 124 Конституції України)

В) Довіра до суду

$\neq$

задоволеність судовим рішенням (ефективність правосуддя)

EQUITY
attorneys at law

Осіб, які безпосередньо брали участь у судовому процесі запитали, чи було рішення суду у їх справі законним і справедливим

		Листопад 2012 р.	Жовтень 2017 р.	Лютий 2019 р.
+	Так, було законним і справедливим	55.4	49.1	53.4
-	Ні, не було законним і справедливим	31.5	32.9	21.0
?	Мені не відомо, яким було рішення суду	7.9	9.8	14.2
	Важко відповісти	6.7	9.0	12.8

*дані з Разумков Центр, лютий 2019 року

Г) Задача відновлення довіри до суду - справа не лише судів, а й ЗМІ, політиків та суспільства.

EQUITY
attorneys at law

МІФ 2. АДВОКАТСЬКА "МОНОПОЛІЯ" - ПРИВІЛЕЙ АДВОКАТУРИ

EQUITY
attorneys at law

І. ВИТОКИ МІФУ

"МОНОПОЛІЯ ВИГІДНА САМИМ АДВОКАТАМ"

- корпоративні юристи.

EQUITY
attorneys at law

II. СПРОСТУВАННЯ

А) Іноземний досвід

Міф 2. Адвокатська "монополія" - привілей адвокатури

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ

Існують баристери, які мають виключне право представляти клієнтські інтереси в судах вищої інстанції, в той час як солісітори (юрисконсульти) представляють клієнтів лише в магістратських судах та судах графств, а також готують документи і збирають докази.До Реформ 1990 та 2007 року право представляти інтереси іншої особи в суді мали лише баристери.

ФРАНЦІЯ

Монополія існує з 1990 року. Під адвокатами були об’єднані професії судового адвоката та юридичного консультанта.

Щоб підвищувати і підтримувати професійну кваліфікацію своїх членів, адвокатурою додаються значні зусилля: проходження не менше 20 годин професійної підготовки кожен адвокат повинен підтверджувати щорічно.

ІНШІ

У законодавствах цілого ряду прогресивних країн - таких як Іспанія, Італія, Данія та інших, закріплені норми виняткового права адвокатів представляти інтереси сторін в більшості категорій справ.

Б) Практика ЄСПЛ

Держава на законодавчому рівні має передбачати регулювання відносин представництва адвокатом іншої особи в суді, оскільки таке представництво може слугувати не лише інтересам правосуддя, а й інтересам осіб, які прагнуть реалізувати своє право на справедливий суд.

- *Справа "Airey v. Ireland" від 9 жовтня 1979 року;*
- *Справа "Молдавська проти України" від 14 травня 2019 року*

EQUITY
attorneys at law

B) СТАНДАРТИЗАЦІЯ ЯКОСТІ ТА ДИСЦИПЛІНАРНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

EQUITY
attorneys at law

МІФ 3. СУСПІЛЬНИЙ ТИСК - ЗАПОРУКА ПРАВИЛЬНИХ ЗМІН ТА РІШЕНЬ

EQUITY
attorneys at law

І. ПОСТАНОВКА МІФУ

"Суспільство вимагає крові. Суспільство вимагає посадок"

- Руслан Рябошапка, екс-Генеральний прокурор України, інтерв'ю LB.ua від 05.11.2019 року

II. СПРОСТУВАННЯ МІФУ

А) Вимоги суспільства - це політика, а не право.

EQUITY
attorneys at law

Б) ТИСК У СПРАВІ - ЗЛОВЖИВАННЯ ГЛАСНІСТЮ ТА ПЕРЕШКОДЖАННЯ ПРАВОСУДДЮ

Святошинський районний суд м.Києва, 23.10.2017 р.

EQUITY
attorneys at law

В) ГРОМАДСЬКІСТЬ - ЦЕ КВАЗІСУБ'ЄКТ ПРАВОСУДДЯ, СТАТУС ЯКОГО ПІДЛЯГАЄ РЕГЛАМЕНТУВАННЮ.

EQUITY
attorneys at law

МІФ 4. МІЖНАРОДНІ ЕКСПЕРТИ = НАЙВИЩІ СТАНДАРТИ СУДОЧИНСТВА

І. ВИТОКИ МІФУ

"Принаймні половина членів комісії будуть вельмишанованими експертами з визнаними етичними стандартами та судовим досвідом, у тому числі з відповідним досвідом інших країн".

- з тексту Меморандуму з МВФ про економічну та фінансову політику, 02.06.20 року

II. СПРОСТУВАННЯ МІФУ

А) ВІДСУТНІСТЬ МІЖНАРОДНИХ ЕКСПЕРТІВ В РОЗВИНУТИХ СУДОВИХ СИСТЕМАХ

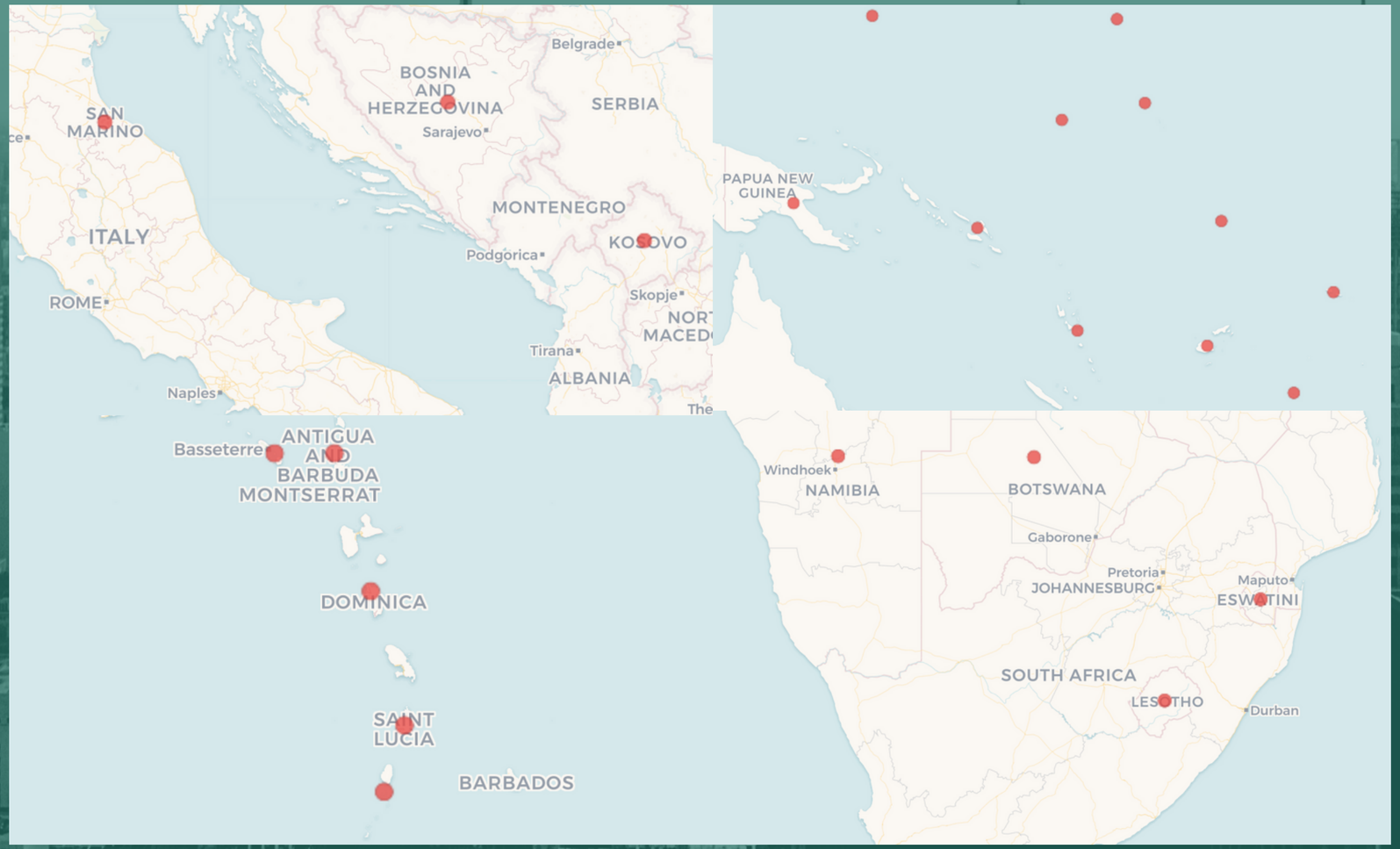

EQUITY
attorneys at law

Б) НЕГАТИВНИЙ ІНОЗЕМНИЙ ДОСВІД

У Монголії у мене був випадок, коли суддя США запровадив американське право, хоча в Монголії вони мають зовсім іншу судову традицію - насправді за зразком німецької моделі. Просто експортувати судову систему таким чином - це контрпродуктивно. Адвокати та судді цієї країни справді не зможуть впоратися з цим.

Іноземні експерти з права повинні сприймати своїх партнерів як рівних і розуміти судову традицію країни.

- Рудігер Вольфрам, уривок зі статті DW "Rebuilding the rule of law"

В) ВІДСУТНІСТЬ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ ВИМОГ ДО ЕКСПЕРТІВ У ВІТЧИЗНЯНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ.

EQUITY
attorneys at law

МІФ. 5 СУДОВА РЕФОРМА - БЕЗКІНЕЧНА

EQUITY
attorneys at law

I. ПОСТАНОВКА МІФУ

"Судова реформа - це наша вітчизняна "Санта-Барбара"

- Денис Малюська,
міністр юстиції України

EQUITY
attorneys at law

II. СПРОСТУВАННЯ МІФУ

А) ЗАКОНОДАВЧІ ЗМІНИ - НЕ ЗАВЖДИ РЕФОРМА

ГОСПОДАРСЬКИЙ ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ КОДЕКС

- з 1992 року прийнято 90 законів про внесення змін;

ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ КОДЕКС

- з 2004 року прийнято 100 законів про внесення змін;

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ КОДЕКС

- з 2013 року прийнято 91 закон про внесення змін.

Б) "Реформи" vs. Вдосконалення

Концепція (інший програмний акт)	**Пояснювальна записка ;)**
Зміни для УСІХ учасників відносин	**Обмежене коло осіб**
Системний (фундаментальний характер)	**Окремий аспект**
Тривалий строк	**Швидкість реалізації**

В) "ПЕРЕРЕФОРМА" = НОВА РЕФОРМА

ВВОДИТИ НОВОВВЕДЕННЯ — НЕ ОЗНАЧАЄ РЕФОРМУВАТИ.

- ЕДМУНД БЕРК, ПАРЛАМЕНТАРІЙ, ПУБЛІЦИСТ, МИСЛИТЕЛЬ.

EQUITY
attorneys at law

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!